

فلسفه برای کودک

ویژه دانش آموزان پایه پنجم ابتدایی

www.ketabir

عنوان و نام پدیدآور

فلسفه برای کودک : ویژه دانش آموزان پایه پنجم ابتدایی / گروه تدوین و تألیف ابوالحسن ماهروی... [و دیگران] ؛ [برای] اداره کل آموزش و پرورش شهرستانهای استان تهران ، معاونت پژوهش ، برنامه ریزی و منابع انسانی گروه بررسی محتوای آموزشی و پرورشی . کرج : گردوی دانش ، ۱۳۹۱ .

مشخصات نشر

۱۱۳ ص.

مشخصات ظاهری

۹۷۸-۶۰۰-۶۷۸۶۳۷۷

شابک

وضعیت فهرست نویسی

فیا

یادداشت

گروه تدوین و تألیف ابوالحسن ماهروی ، علی کریمی گیلده ، علی اسکندری ، حسین حیدریه ، فاطمه پوران ، مژگان نقاش نماینده ، احمد صمدی ، مریم خسروی ، کبری طاهرخانی .

یادداشت

کتابنامه : ص. ۱۲۶

موضوع

آموزش متوسطه -- ایران -- فعالیت های فوق برنامه -- راهنمای آموزشی

موضوع

شاگردان ابتدایی -- ایران -- فعالیت های فوق برنامه

شناسه افزوده

سازمان آموزش و پرورش استان تهران . گروه بررسی محتوای آموزشی و پرورشی

رده بندی کنگره

LB۱۵۹۲/ف۸ ۱۳۹۱

رده بندی دیویی

۳۷۲/۱۳۶

شماره کتابشناسی ملی

۲۹۸۴۴۸۵

نام کتاب: فلسفه برای کودک ویژه دانش آموزان پایه پنجم ابتدایی

انتشارات: گردوی دانش

طراح: آرزو خالدی

تایپ: مینا چهاردولی

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۳۰۰۰ تومان

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۱

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۷۸۶۳-۷-۷

مولفان: شورای تحریریه اداره کل آموزش و پرورش شهرستانهای استان تهران (فاطمه پوران-مژگان نقاش

نماینده- حسین حیدریه- کبری طاهرخانی- علی اسکندری- احمد صمدی- مهرداد زیاری- ابوالحسن

ماهروی- علی کریمی- مریم خسروی- بهزاد قباخلو)

مشاور طرح: افسانه مسجل- سید کاظم ساداتی- عباسعلی قشقایی

هماهنگی: رمضان رنجبر

مجری طرح و مدیر هنری: اسماعیل نوری

با تشکر از کارشناسی های گروه های آموزشی ابتدایی، روابط عمومی، حراست، مشاوره، تدارکات، ارزیابی

عملکرد

www.ketab.ir

کتابخانه

«هیچ ملّتی، مثل اسلام از علم توصیف نکرده است. قرآن کریم در جاهای زیاد از علم، از عالم
و توجه به علم توصیف فرموده است.»

امام خمینی (ره)

گزیده‌ای از بیانات مقام معظم
رهبری حضرت آیت الله
خامنه‌ای در دیدار با معلمان
سراسر کشور در تاریخ
«۱۳۸۵/۲/۱۲»

امروز در دنیا به زبان کودکی به کودکان فلسفه می‌آموزند. یعنی چیزی که از نظر بعضی از طراحان کشور ما بی‌معنی است. فکر می‌کنند فلسفه مخصوص آدم‌های ریش و سبیل‌دار و کسانی است که یک سنی از آن‌ها گذشته باشد. نگاه مدرن به مسائل حیات، امروز پیشروان علمی دنیا را به این جا رسانده که باید فلسفه را از دوره‌ی دبستان به کودکان تعلیم داد. البته با زبان کودکی. این را به عنوان یک مثال عرض کردم برای روشن شدن این مطلب که آموزش و پرورش چه قدر می‌تواند در آینده‌ی یک کشور اثر بگذارد، که البته برای شما هم روشن است.

www.kejafar.com

«گزیده‌ای از سخنان حضرت
آیت الله جوادی آملی در
دیدار با جمعی از مسئولان
اداره کل آموزش و پرورش
شهرستان‌های استان تهران
و کار گروه تولید محتوای
فعالیت‌های فکری دانش‌آموز»

روش قرآن کریم این است که مفاهیم عمیق را در قالب داستان رقیق می‌کند. در آموزش مفاهیم فلسفی برای کودکان نیز باید به همین گونه عمل کرد.
اگر نگاه ما به هستی این گونه باشد که طبیعت داشته باشیم، آن‌گاه همه‌ی علوم غیراسلامی هستند ولی اگر خلقت داشته باشیم پس همه‌ی علوم، اسلامی هستند. فلسفه و جهان‌بینی الهی، کل جهان را خلقت می‌داند و علم (همان) خلقت‌شناسی است.
اگر کسی بگوید که من چهل سال درس خواندم و دانشمند شدم، این می‌شود تفکر قارونی، ولی اگر کسی بگوید خدا مرا عالم کرد، این می‌شود تفکر اسلامی ناب. عالمی که می‌گوید من خودم عالم شدم، عالم سارق است. اگر کسی به غیر از راه اهل بیت به علم برسد، سارق است.
قول خدا در حوزه‌های علمیه و فعل خدا در آموزش و پرورش تبیین می‌شود.
فلسفه نه الحادی است نه الهی. بلکه راه فلسفه است که آن را الهی یا الحادی می‌کند.
کودکانی که زیردست معلمان پیش‌دبستانی و دبستان هستند، اگر با عاطفه و محبت رشد یابند، در آینده هرگز والدین خود را به خانه‌ی سالمندان نخواهند سپرد.

صفحه	فهرست	صفحه	فهرست
۶۵	پسر و مورچه	۱۰	پیشگفتار
۶۷	خرگوش ناراضی	۱۱	بخش اول: راهنمای برنامه
۷۰	راه حل ها	۱۲	کلیات:
۷۲	مشکل دوست به ما ربطی نداره	۱۲	اهداف برنامه
۷۴	قورباغه‌ی خوشبخت	۱۲	ضرورت طراحی و اجرای برنامه
۷۶	نظرات متفاوت	۱۳	اصول تهیه و انتخاب محتوا
۷۷	انصاف	۱۴	ساختار کتاب و روش تدریس:
۷۹	خانه‌ی تو یا خانه‌ی من	۱۴	روش تدریس بخش اصلی کتاب
۸۳	تمثیل	۱۵	نحوه چینه‌بندی کلاسی
۸۴	زرافه‌ی مغرور	۱۵	نحوه شروع برنامه
۸۷	ظاهر و باطن	۱۸	ویژگی‌های حلقه‌های کندوکاو
۸۹	ما چه قدر فقیر هستیم	۱۹	مهارت‌های مورد نظر برنامه
۹۱	باد و خورشید	۱۹	نقش معلم:
۹۳	مشکل و چاه	۲۰	نمونه‌هایی برای طراحی فعالیت
۹۵	بازی‌های فکری	۲۲	بخش دوم: داستان‌ها و فعالیت‌ها
۹۷	دانه‌ی سردرگم	۲۴	نوشته‌هایی برای خدا
۱۰۰	دوستی	۲۴	سه ماهی
۱۰۲	ماهی ناراضی	۲۶	شش کلاه تفکر
۱۰۴	زنجیره‌ی سیاه رنگارنگ	۳۷	کلاغ خبرساز
۱۰۶	پینه‌دوز و ساعت‌ساز	۳۹	موش کور راهنما
۱۰۸	کرم شب‌تاب رقیب آفتاب	۴۱	چی می‌شد اگر ...
۱۱۰	سلطان دریا	۴۳	گوزن و رویاه
۱۱۲	دایره، مربع و مثلث	۴۵	نقاشی کج و کوله
		۴۷	قانون شش چه
		۴۸	نام داستان؟
		۵۰	ریحانه
		۵۲	موافق، مخالف
		۵۳	دانش و پاداش
		۵۵	هدهد همیشه شاکی
		۵۷	بازی و ریاضی
		۵۸	همکلاسی
		۶۰	آرزوی طلایی
		۶۳	رابطه‌ها

پیشگفتار

تعلیم و تربیت از مهم‌ترین فعالیت‌های انسان در همه جوامع است. پیچیدگی رو به افزایش ساختارهای اجتماعی، نیاز به تربیت و آماده‌سازی افراد برای زندگی در جامعه رو به رشد را بیش از پیش ضرورت بخشیده است و برآوردن این نیاز با آموزش نحوه‌ی درست اندیشیدن و پرورش قوه تخیل میسر خواهد شد. بهره‌گیری از عقل خدادادی و پرورش تفکر نقادانه و روش‌های صحیح استدلال و تفکر باید به گونه‌ای باشد تا در دانش‌آموزان تفکر مستقل و ماهرانه به صورت عادت درآید.

آموزش اندیشیدن و تفکر از طریق جست‌وجو و پژوهیدن ممکن می‌گردد. دانش‌آموزان باید یاد بگیرند که هدفمند بیاندیشند و در تعبیر و تفسیر مسائل، درست فکر کنند. تقویت مهارت اندیشیدن در برنامه‌های درسی یک ضرورت است و برنامه‌ی حاضر وسیله‌ای مناسب برای تقویت این گونه مهارت‌هاست. این برنامه می‌تواند برای رشد مهارت‌های استدلالی و تقویت منش‌های اخلاقی دانش‌آموزان مفید واقع شود. هم‌چنین می‌تواند توانایی فائق آمدن بر مشکلات ناشی از تضادها و ساختن یک زندگی معنادار را تقویت نموده و به افراد کمک نماید تا توانایی بیان افکار و احترام به عقاید دیگران را هم کسب نمایند.

در اسناد ملی و تحولی آموزش و پرورش و از جمله در سند برنامه درسی ملی، تفکر و حکمت از مهم‌ترین اهداف نظام تربیت اسلامی بوده و حوزه‌ی یادگیری ویژه‌ای به این نام پیش‌بینی شده است.

در راستای ضرورت آموزش تفکر به دانش‌آموزان، اداره کل آموزش و پرورش شهرستان‌های استان تهران، برنامه فعالیت‌های فکری برای دانش‌آموزان را ارائه کرده است. در این برنامه که در قالب داستان و فعالیت بیان می‌شود، دانش‌آموزان با بهره‌گیری از محتوا، مفاهیم را خلق می‌کنند و مهارت‌های تفکر و اجتماعی شدن را گسترش می‌دهند.

امید می‌رود، همکاران محترم ضمن بهره‌گیری از این مجموعه که حاصل تلاش برخی از متخصصان و همکاران شما در استان می‌باشد، مؤلفین و مسئولین اداره کل را از نظرات انتقادی و موشکافانه خود، مطلع گردانند. فرصت را برای ابراز تشکر از حسن توجه شما مفتنم شمرده و موفقیت روز افزونتان را از ذات اقدس الهی تحت زعامت رهبر فرزانه انقلاب خواستارم.

رحیم زمانی